

«ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ Ή 450 ΗΜΕΡΕΣ»

Μυθιστόρημα, «Κέδρος», 1972.

Η Κ.Μ. είναι μια αντιπροσωπευτική μορφή της γενιάς των πεζογράφων που σημάδευουν σήμερα με το έργο τους το χρονικό της Ελλάδας. Από την δική της την προσωπική σκοπιά, μέσα από το έντελως δικό της στυλ, μέσα από μια μέθοδο που τεμαχίζει τα πάντα—μνήμες, παρόν, μέλλον — για να τα ξανα συναρμολογήσει ύστερα έσωτερικά σ' ένα άλλο επίπεδο ή Κ.Μ. κατορθώνει να δώσει μια συγκλονιστική μαρτυρία των καιρών και των καταστάσεων.

Παρακολουθώντας Ένας από κοντά το έργο της Αθηναίας πεζογράφου θα διαπιστώσει μια κίνηση από τους έσωτερικούς, προσωπικούς χώρους, από τα προσωπικά θέματα προς τα ευρύτερα, τα κοινωνικά θέματα. Διατηρώντας όμως πάντα το σημείο εκκίνησης μέσα στον πολύ προσωπικό χώρο, διατηρώντας στέ όλα τα στάδια του διευρυνόμενου κύκλου την στέρεη επαφή με την προσωπική εμπειρία.

Η κατάληξη αυτή είναι ιδιαίτερα εμφανής στο καινούργιο της μυθιστόρημα «Το έγκλημα ή 450 ημέρες» που μόλις κυκλοφόρησε από το έκδοτικό «Κέδρος». Αυτός ο τίτλος ο τίτλος του μυθιστορήματος δίνει μια πολύ συγκεκριμένη έννοια. Τιποτα το διαφορετικό σ' αυτόν. Κι' η δημοσιογραφική ειδηση άκόμενη για την «εξαφάνιση» του γιατρού που μπαίνει στην πρώτη πρώτη σελίδα του βιβλίου κι' όπου είναι ολοκάθαρος ο υπαινιγμός ότι η

εξαφάνιση σχετίζεται με την επίσκεψη του στο αστυνομικό τμήμα διαγράφει σαφώς το πλαίσιο μέσα στο οποίο τοποθετείται το «Έγκλημα». Φυσικά το μυθιστόρημα λέει πολύ περισσότερα πράγματα. Έξ' άλλου ο κόσμος της Κ.Μ. δεν μπορεί να χωρέσει σ' ένα τετραγωνισμένο κουτί. Όλα εκείνα που καταγράφονται άφορουν κυρίως τον έσωτερικό χώρο και τις θασανιστικές αλλαγές που συντελούνται σαν αποτέλεσμα των εξωτερικών καταστάσεων.

Κι' ο έσωτερικός αυτός χώρος άπλώνει σ' έκταση και θάλασσα άγκαλιάζει διάφορες περιόδους, πολλές μνήμες που σημάδεψαν με πύρινο σίδηρο την ζωή. Και την κάθε στιγμή ή ζωντανή, ή ένεργός επέμβαση της συγγραφέως για να θέσει μπροστά μας εκείνα τα κεφαλαία, καυτά προβλήματα που την άπασχολούν: Το μεγάλο πρόβλημα της Έλευθερίας και το άλλο εκείνο της άδιαφορίας. Η Έλευθερία για την Κ.Μ. είναι μια κατάσταση πραγμάτων ισοδύναμη με την ζωή κι' ή άδιαφορία άποτελεί ουσιαστικά άρνηση της ζωής. Το ότι τέτοια είναι ή σημασία που δίνει ή συγγραφέας στην άδιαφορία (ίσον φυγή) φαίνεται κι' από το θέμα με τον Άλέξανδρο, μια καινούρια ζωή, που άρνεϊται να την δώσει ο ταλαντευόμενος ήρωας.

Το πάθος της Κ.Μ. για την ζωή στην πλήρη της έννοια φαίνεται κι' από το άλλο μοτίβο που διαπερνά το μυθιστόρημα.